

สรุป Highlight งานประชุม “IMF Economic Review Conference 2026”

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย และสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ จัดการประชุม “IMF Economic Review Conference 2026” ระหว่างวันที่ 11–12 มิถุนายน 2569 ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเวทีที่รวบรวมนักวิชาการและผู้กำหนดนโยบายจากนานาประเทศ เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเชื่อมโยงงานวิจัยเข้ากับการกำหนดนโยบายในระดับสากล

การประชุมในปีนี้มีมุ่งสำรวจบทบาทของการค้า การลงทุน การเงิน และกฎระเบียบทางเศรษฐกิจในฐานะเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ ท่ามกลางภูมิทัศน์เศรษฐกิจโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง โดยความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอาจสร้างทั้งอำนาจในการต่อรองและความเปราะบางต่อเศรษฐกิจ ในขณะที่นโยบายอุตสาหกรรม ความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทาน และศักยภาพทางเทคโนโลยีกำลังส่งผลต่อการวางกลยุทธ์นโยบายเศรษฐกิจของประเทศมากยิ่งขึ้น

ในงานมีการนำเสนองานวิจัยรวมทั้งสิ้น 12 บทความ ครอบคลุมประเด็นที่หลากหลาย เช่น ปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ และความแตกแยกในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ นโยบายอุตสาหกรรมที่เหมาะสม สาเหตุและผลกระทบของมาตรการคว่ำบาตร (sanction) การผิวนัดชำระหนี้ของภาครัฐ รวมทั้งบทบาทของเทคโนโลยีทางการเงิน (fintech)

นอกจากนี้ ยังมีปาฐกถาพิเศษโดยศาสตราจารย์ Şebnem Kalemli-Özcan จาก Brown University ในหัวข้อ “Economic Policies for a Globally Interdependent and Geopolitically Fragmented World” โดยกล่าวถึงยุคโลกาภิวัตน์ 2.0 ที่ระบบการค้าและการเงินโลกมีความแตกแยกมากขึ้น นโยบายกีดกันทางการค้าถูกนำมาใช้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แม้ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศจะช่วยให้ประเทศสามารถรองรับความผันผวนได้ดีขึ้น แต่ก็อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือสร้างแรงกดดันระหว่างประเทศได้เช่นกัน

โดยศาสตราจารย์ Şebnem Kalemli-Özcan ได้ให้แง่คิดเชิงนโยบายที่สำคัญ ประการแรก ผู้ดำเนินนโยบายควรคำนึงถึงความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบของปัจจัยเศรษฐกิจโลกต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ประการที่สอง นโยบายเศรษฐกิจและการค้าอาจย้อนกลับมาส่งผลเสียต่อประเทศตนเอง (self-defeating) และเกิดผลลัพธ์ที่ไม่คาดคิดได้ และสุดท้าย ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นอาจทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้นยาวนานได้ ซึ่งทำให้นโยบายการเงินต้องเผชิญกับความท้าทายที่มากขึ้นในการรักษาเสถียรภาพของราคาและเศรษฐกิจ

การประชุมครั้งนี้ปิดท้ายด้วยการเสวนาเชิงนโยบาย ภายใต้หัวข้อ “Policy in a World of Strategic Interdependence” ซึ่งมุ่งแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับแนวทางการรักษาประโยชน์จากความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความทนทานให้กับเศรษฐกิจในระเบียบโลกใหม่ที่มีมิติด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศเข้ามามีบทบาทต่อการกำหนดนโยบายมากขึ้น โดยผู้ร่วมเสวนาได้แสดงทัศนะดังต่อไปนี้

- **ดร.ปิติ ดิษยทัต** จากธนาคารแห่งประเทศไทย ชี้ให้เห็นว่า ประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่กำลังเผชิญความท้าทายหลากหลายในโลกหลายขั้วอำนาจ แม้ว่าประเทศเหล่านี้จะมีความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางการเงิน แต่ภาคเศรษฐกิจจริงยังคงเปราะบาง การยกระดับศักยภาพเศรษฐกิจและผลิตภาพของประเทศจำเป็นต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้าง มากกว่าการใช้นโยบายเศรษฐกิจระยะสั้น
- **Selena Ling** จาก OCBC เห็นว่า โลกไม่ได้มีความเป็นโลกาภิวัตน์น้อยลง แต่รูปแบบของโลกาภิวัตน์ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการกระจายความเสี่ยง และการสร้างกันชน (buffer) เพื่อรองรับความไม่แน่นอน พร้อมเสนอว่าการกำหนดนโยบายควรให้ความสำคัญกับประเด็นด้านความยั่งยืนและผลิตภาพมากขึ้น รวมทั้งดำเนินนโยบายเชิงรุกมากกว่าเดิม
- **Albert F. Park** จาก Asian Development Bank ได้ชี้ว่า ความสำเร็จจากการเข้าร่วมห่วงโซ่อุปทานโลกต้องอาศัยทั้งการสนับสนุนเชิงระบบจากนโยบายการค้าและการลงทุน และการพัฒนาขีดความสามารถภายในประเทศ ทั้งด้านทักษะแรงงาน ความรู้ด้านดิจิทัล และศักยภาพของภาคธุรกิจ นอกจากนี้ ธนาคารเพื่อการพัฒนายังสามารถมีบทบาทสำคัญผ่านการทำงานร่วมกับรัฐบาลในการขับเคลื่อนการพัฒนาในระยะยาว
- **Danny Quah** จาก National University of Singapore กล่าวว่า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค เช่น RCEP และ CPTPP อาจมีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูระบบพหุภาคีที่ตั้งอยู่บนกติกา และช่วยประเทศต่าง ๆ ในการปรับตัวและลดทอนผลกระทบจากการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจได้

ทั้งนี้ งานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม “Road to Thailand” เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การประชุมประจำปี (Annual Meetings) ของ IMF และกลุ่มธนาคารโลก ซึ่งประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพในเดือนตุลาคม